

**ANALIZA STATISTICĂ A
DINAMICII VENITURILOR ȘI
CHELTUIELILOR DE CONSUM
ALE GOSPODĂRIILOR
ÎN PERIOADA 1990 – 2010**

Ana-Gabriela BABUCEA, Prof. univ.dr.,
Universitatea “Constantin Brancusi” din
Targu Jiu

Aniela BĂLĂCESCU, Lect.univ.dr.
Universitatea “Constantin Brancusi” din
Targu Jiu

Rezumat:

Veniturile populației sunt un factor determinant al consumului, acestea constituind principala sursă a procurării bunurilor economice.

Prin volumul și dinamica lor veniturile stau la baza consumului. Impactul veniturilor asupra consumului are două componente, prima care ține de nivelul general al veniturilor, iar a doua care privește dinamica puterii de cumpărare a populației.

În România în perioada analizată, scăderea puterii de cumpărare a venitului disponibil, inflația, prețurile și tarifele tot mai mari la unele mărfuri și servicii, au determinat gospodăriile să-și diminueze consumurile la strictul necesar sau să încerce să păstreze cât mai mult posibil nivelurile anterioare de consum în detrimentul economisirii.

Cuvinte cheie: putere de cumpărare, cheltuieli de consum, venit disponibil

1. Introducere

În categoria cheltuielilor totale de consum intră:

- a) cheltuielile bănești efectuate pentru cumpărarea produselor alimentare, a mărfurilor nealimentare și pentru plata serviciilor;
- b) contravaloarea consumului de produse alimentare și nealimentare din resurse proprii.

**STATISTICAL ANALYSIS OF
THE DYNAMICS OF INCOME
AND CONSUMPTION
EXPENDITURE OF
HOUSEHOLDS IN THE 1990 -
2010 PERIOD**

Ana-Gabriela BABUCEA, Prof. PhD,
“Constantin Brancusi” University of
Targu Jiu

Aniela BĂLĂCESCU, Lecturer Ph.D.
“Constantin Brâncuși” University of
Târgu Jiu

Abstract:

Income population are a factor of consumption, as these are the main source of economic goods procurement.

The volume and dynamics underlying the consumption income. The impact of income on consumption has two components, the first to take the overall level of income, and the second concerning the purchasing power of population dynamics.

In Romania in the analysis period, decreasing purchasing power of disposable income, inflation rates and rising rates of some commodities and services have led households to reduce consumption to the bare minimum and try to keep as much as possible previous levels consumption at the expense of savings.

Key words: purchasing power, consumption expenditure, disposable income

1. Introduction

In the category of total consumption expenditure of:

- a) money expenditure for buying consumed food products, non-food products and for payment of services,
- b) equivalent value of food and non-food products consumption from own resources.

Puterea de cumpărare a populației este influențată nu doar de dinamica prețurilor de consum, dar și de dinamica veniturilor, între **cerere și venituri** existând o **relație de dependentă directă**. Dacă modificarea prețurilor afectează cererea unui anumit produs sau grupe de produse, venitul va genera modificarea cererii prin schimbările intervenite în structura consumului în privința atât a cantității, cât și a ponderii diferitelor produse destinate satisfacerii anumitor nevoi.

2. Analiza statistică a veniturilor populației în perioada 1990 - 2010

Analiza **cererii de consum a populației** se bazează pe studiul datelor furnizate de către *Ancheta Bugetelor de Familie (2001-prezent)* și *Ancheta integrată în gospodărie* (1994 – 2000) realizate de către Institutul Național de Statistică.

Ancheta Bugetelor de Familie (ABF) este o cercetare a INS care oferă informații asupra veniturilor, cheltuielilor și consumului gospodăriilor și permite realizarea unor analize detaliate asupra situației economico-sociale a populației

Informațiile colectate prin această anchetă permit identificarea gospodăriilor și persoanelor defavorizate, pentru fundamentarea unor programe adecvate protecției sociale.

ABF s-a organizat ca o cercetare permanentă pe un eșantion de 9360 de locuințe, repartizate în subeșantioane lunare de câte 3120 locuințe. Planul de sondaj pentru anchetă este în două trepte: prima treaptă este reprezentată de EMZOT; a doua treaptă constă dintr-o selecție sistematică de clustere (grupuri de locuințe) în cadrul fiecărui centru de cercetare. Mărimea unui cluster este de 4 locuințe.

În anul 2009 s-a realizat reproiectarea instrumentarului cercetării statistice, pornindu-se de la o actualizare, adaptare la noua legislație în domeniul protecției sociale.

Purchasing power of population dynamics is influenced not only by consumer prices, but also the dynamics of income and revenue between demands and there is a direct dependency relationship. If price changes affect the application of a specific product or group of products, changes in demand will generate revenue through changes in consumption structure on both the quantity and the weight of various products designed to meet certain needs.

2. Statistical analysis of household income in 1990 - 2010 period

Consumer demand analysis is based on the study population data provided by the *Family Budgets Survey* (2001-present) and the *Integrated Household Survey* (1994-2000) conducted by the National Institute of Statistics.

Family Budgets Survey (ABF) is a survey of INS, which provides information on revenue, expenditure and household consumption and enables detailed analysis of the socioeconomic status of population.

The information collected through this survey to identify households and disadvantaged people to substantiate adequate social protection programs.

ABF was organized as a permanent research on a sample of 9360 homes, each divided into monthly subsamples housing 3120. IP survey plan is in two stages: first stage is represented by EMZOT, the second step consists of a systematic selection of clusters (groups of dwellings) in each research center. A cluster size is 4 houses.

In 2009 year, the redesign was done statistical research tools, starting from an update, adapt to new legislation on social protection.

În perioada de tranziție a avut loc o altă ierarhizare a surselor de venituri ale populației față de perioada anterioară, preponderente fiind veniturile salariale urmate de veniturile din prestații sociale (pensii, indemnizații, etc.).

În cadrul tabelului nr. 1 sunt prezentați venitul disponibil nominal al gospodăriilor populației, câștigul salarial nominal net lunar¹, indicii prețurilor de consum și indicii câștigului salarial real în perioada 1990-2010 [1]:

In the interim period there was a hierarchy of different sources of income of the population from the previous period, followed by prevailing wage income is income from social benefits (pensions, allowances, etc..).

In the table no. 1 presents a nominal disposable income of households earning net nominal monthly consumer price index and real earning index in the 1990-2010 period [1]:

Venitul disponibil nominal al gospodăriilor populației, câștigul salarial nominal net lunar, indicii prețurilor de consum și indicii câștigului salarial real în România în perioada 1990-2010
(*Nominal disposable income of households earning net nominal monthly consumer price indices and real earning index in Romania during 1990-2010*)

Tabelul nr.1 (Table no.1)

Ani (Year)	Venitul disponibil nominal al gospodăriilor populației (mld.lei) <i>Nominal disposable income of households earning</i>	Câștigul salarial nominal net lunar (lei/salariat) <i>The net nominal earnings</i>	Indicii prețurilor de consum (previous year =100) <i>Indices of consumer price</i>	Indicii câștigului salarial real (previous year =100) <i>Indices of real earnings</i>
1990	588,1	3333	105,1	100.0
1991	1345,5	7499	270,2	81.□
1992	3883,7	20508	310,4	87.3
1993	13197,5	62388	356,1	83.2
1994	33909,3	146999	236,7	100.1
1995	52545,9	227469	132,3	111.9
1996	79647,7	350039	138,8	109.2
1997	188462,1	693437	254,8	77.4
1998	280348,4	1094757	159,1	103.5
1999	397054.8	1554217	145,8	96.2
2000	586272.1	2229496	145,7	104.6
2001	824933.4	3116381	134,5	105.0
2002	1017891,2	3835293	122,5	102.4
2003	1163728,1	4867152	115,3	110.8
2004	1559717,3	4840000	111,9	110.5
2005*	176,8	599	109,0	114.3
2006	200,4	746	106,5	109.0
2007	241,6	866	104,8	114.7
2008	319,8	1309	107,8	116.5
2009**	249,5	1361	105,5	98.5
2010**	223,1	1381	106,9	104.9

Sursa: Institutul Național de Statistică (Source: National Institute of Statistics)

* La data de 1 iulie 2005, moneda națională a României, leul, a fost denominată astfel încât 10 000 lei vechi sunt preschimbați pentru 1 leu nou.; **date provizorii , trim III

Dinamica comparativă a indicelui prețurilor de consum și indicelui câștigului salarial real
(*eng. Comparative dynamics of the indices of consumer price and*

indices of real earning)

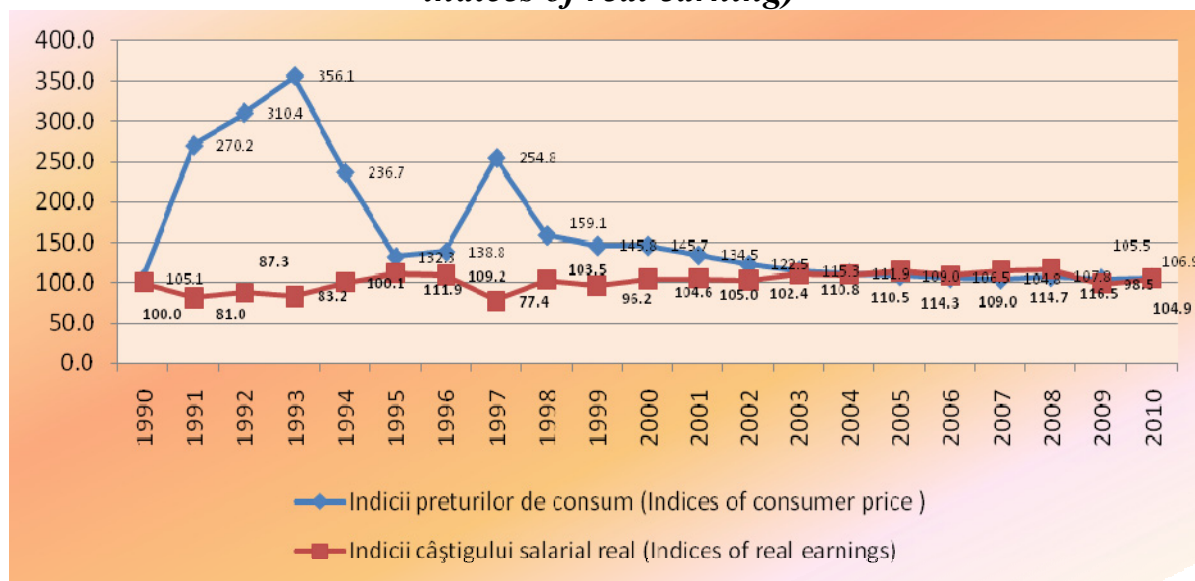

Fig. nr.1 (Fig. no.1)

Așa cum se poate constata și din figura nr. 1 perioada 1993-1996 a cunoscut o creștere economică modestă. Inflația s-a redus, iar raportul dintre indicele câștigului salarial și indicele prețurilor de consum a sporit.

Începând cu anul 2000 se poate observa o creștere economică în ritm susținut, ce a permis sporirea semnificativă a veniturilor salariaților, precum și ale pensionarilor. În anul 2000, venitul disponibil al gospodăriilor populației, în termeni nominali a fost de 586272.1 lei lunar pe gospodărie față de 588,1 în anul 1990. Venitul disponibil nominal al gospodăriilor populației a continuat trendul ascendent și în perioada următoare, astfel că în 2008, la o creștere a prețurilor cu 7,8%, veniturile lunare disponibile ale populației au crescut cu 16,5%.

În ceea ce privește evoluția câștigurilor salariale medii lunare nete în perioada 2009 - 2010, acestea s-au caracterizat, în principal, prin scăderi de la o lună la alta, cu excepția lunilor în care s-au acordat, conform legislației naționale, premii anuale și premii ocazionale, sume din alte fonduri (inclusiv pentru perioadele anterioare).

Urmare aplicării prevederilor legale

As may be found in fig. no. 1, the 1993-1996 periods has seen a modest growth. Inflation has been reduced and the ratio of earning indices and consumer price index has increased.

Since 2000 we can see sustained economic growth, which enabled significant increases in income employees and pensioners. In the 2000 year, household disposable income in nominal terms was 586272.1 lei per month per household compared to 588.1 in 1990. The nominal disposable income of households has continued upward trend in the coming period so that in 2008, prices increased by 7.8%, monthly disposable income of population increased by 16.5%.

Regarding the evolution of average net monthly earnings in the period 2009 - 2010, they were characterized mainly by a decrease from month to month, except during the months they were granted under national law, the annual awards and occasional awards, amounts from other funds (including prior periods).

Following application of the law (Law 118/2010 on certain measures

(Legea 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar), de reducere cu 25% a drepturilor salariale cuvenite personalului din sectorul bugetar, în trimestrul III 2010 s-au înregistrat cele mai scăzute valori ale câștigului salarial mediu net din ultimii ani, astfel: administrația publică 1404 lei (în luna septembrie 2010), învățământ 1063 lei și sănătate și asistență socială 1036 lei (în luna august 2010).

Potrivit rezultatelor provizorii ale Anchetei Bugetelor de Familie realizate de INS pentru trim. III 2010, veniturile totale medii lunare pe o gospodărie au fost de 2231 lei, valoare relativ constantă de-a lungul perioadei 2007-2010.

Atât ponderea veniturilor din salarii, cât și a veniturilor în natură, au scăzut în trim. III 2010 comparativ cu același trimestru din anii 2007-2009, înregistrând valorile cele mai mici (49,0% și, respectiv 14,4%).

3. Analiza statistică a cheltuielilor de consum ale gospodăriilor populației

Principalele *destinații* ale cheltuielilor efectuate de gospodării sunt consumul de bunuri alimentare, nealimentare, servicii și transferurile către administrația publică și privată și către bugetele asigurărilor sociale, sub forma impozitelor, cotizațiilor și contribuțiilor, precum și acoperirea unor nevoi legate de producția gospodăriei (hrana animalelor și păsărilor, plata muncii pentru producția gospodăriei, produse pentru înșămânțat, servicii veterinare etc). În structura pe destinații a cheltuielilor sunt incluse și cheltuielile pentru investiții, constând în cumpărarea sau construcția de locuințe, cumpărarea de terenuri și echipament necesar producției gospodăriei, cumpărare de acțiuni etc..

O componentă a cheltuielilor gospodăriilor – legată de consum, dar evidențiată distinct în structura cheltuielilor – o reprezintă cheltuielile efectuate pentru cea

needed to restore budgetary balance), a 25% reduction of the wages due to public sector employees in third quarter 2010 were registered the lowest values of average earning net in recent years, as follows: public administration 1404 lei (September 2010), 1063 education and health and social lei 1036 lei (August 2010).

According to provisional results of the Household Budget Survey conducted by the INS to trim. III 2010, average total monthly income per household in 2231 was MDL relatively constant value along the period 2007-2010.

The share of wages and income in kind, fell in first quarter. III in 2010 compared to same quarter of 2007-2009, recording the lowest (49.0% and 14.4% respectively).

3. Statistical analysis of household consumption expenditure

The main purpose of the consumption expenditure of households are food supply, food, and services by government and private transfers and the social security budgets in the form of taxes, levies and contributions, and coverage of household production-related needs (food animal birds, work payment for household production for sowing, veterinary services, etc.). In the structure of expenditure are included destinations for investment expenses, consisting of buying or building houses, buying land and equipment for the production of household, purchase of shares, etc. ..

A component of household expenditure - consumer related, but distinct structure highlighted expenses - represent expenses incurred for the portion

parte a produselor alimentare și băuturilor cumpărate în vederea consumului, care nu sunt consumate în perioada de referință, rămânând în stoc sau fiind date în prelucrare sau ca hrană pentru animale etc..

Analiza statistică a cheltuielilor totale ale gospodăriilor pentru perioada 1990-2010 arată că principala componentă a acestora o constituie cheltuielile bănești (83%), în timp ce consumul din resurse proprii este de numai 13%. (fig. nr. 2)

of food and beverages purchased for consumption, which are not consumed during the reference period, remaining in storage or being put into processing or as animal feed, etc. ..

Statistical analysis of total household expenditure for the 1990-2010 period shows that their main component is the money of expenditure (83%), while their consumption of own resources is 13%. (Fig. no. 2)

Structura cheltuielilor totale ale gospodăriilor
Total expenditure of households

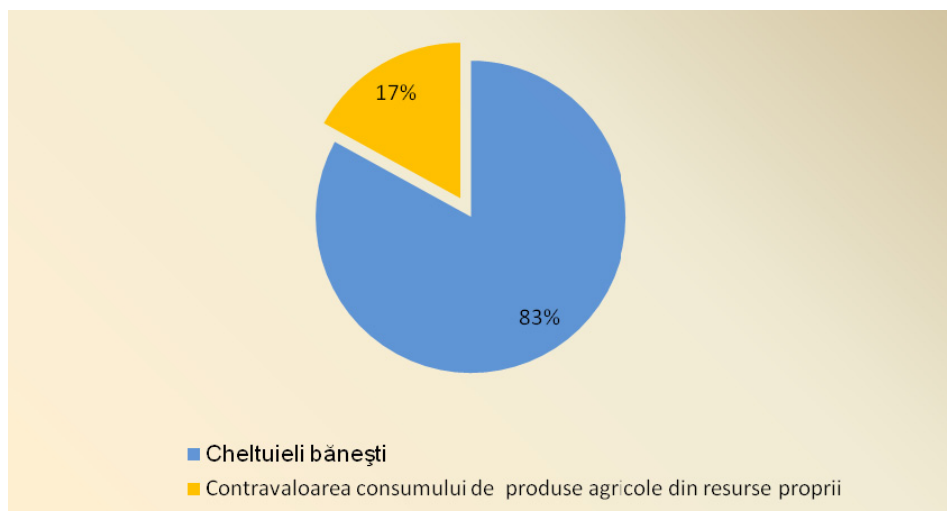

Fig. nr.2 (Fig. no.2)

Cheltuielile pentru produse alimentare și băuturi, ca pondere în cadrul cheltuielilor totale de consum, se mențin la un nivel ridicat în cazul tuturor categoriilor de gospodării.

În cadrul tabelului nr. 2 sunt prezentate *cheltuielile de consum ale gospodăriilor în perioada 2004-2010.*

Expenditure on food and beverages, as a share of the total consumption expenditure, is maintained at a high level for all categories of households.

In the table no. 2 shows the consumption expenditures of households in 2004-2010.

Cheltuielile totale ale gospodăriilor
Total expenditure of households

Tabelul nr.2 (Table no.2)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
Cheltuieli totale	1049.94	1149.33	1304,66	1541.96	1915.19	2047.33	Total expenditure
			<i>procente / percentage</i>				
Cheltuieli bănești, din care, pentru:	77.5	81.7	83,0	82.7	84.6	84.5	<i>Money expenditure of which, for:</i>
Cumpărarea de alimente și băuturi consummate	22.6	23.0	22,2	22.0	22.2	22.3	<i>Purchasing consumed food and beverages</i>
Cumpărarea de mărfuri nealimentare	19.7	21.6	21,9	21.7	22.4	22.2	<i>Purchasing non-food goods</i>
Plata serviciilor	16.3	18.1	18,4	17.7	17.3	17.8	<i>Payment of services</i>
Cheltuieli pentru investiții	1.1	1.4	2,4	1.7	2.1	1.3	<i>Expenditure for investment</i>
Cheltuieli de producție	1.8	1.5	1,3	1.3	1.4	1.2	<i>Production expenditure</i>
Impozite, contribuții, cotizații, taxe	12.5	12.5	13,5	15.0	15.8	16.2	<i>Taxes, contributions, dues, fees</i>
Contravaloarea consumului de produse agricole din resurse proprii	22.5	18.3	17,0	17.3	15.4	15.5	<i>Equivalent value of agricultural products consumption from own resources</i>

Sursa: Anuarul Statistic al României, edițiile 2006, 2009, 2010

În anul 2008, cheltuielile totale ale gospodăriilor au fost, în medie, de **1915.19** lei lunar pe gospodărie, din care 1620,25 lei (84,6%) au fost cheltuielile bănești pentru cumpărarea de produse alimentare și nealimentare și pentru plata serviciilor, iar 294,94 lei – contravaloarea consumului de produse agroalimentare din resurse proprii. Volumul fizic al consumului, estimat cu ajutorul cheltuielilor de consum, ajustate cu indicii general al prețurilor de consum, a crescut în perioada 2002-2008 cu 75% (cu 584 lei, la prețurile din anul 2008).

Cheltuielile pentru producția gospodăriei, în anul 2009, au reprezentat 7,3% din cheltuielile totale, din care 1,2% au revenit cheltuielilor bănești, iar 6,1% contravalorii consumului productiv din resurse proprii (furaje, semințe etc.) utilizate pentru producția gospodăriei.

Analiza structurii cheltuielilor totale, în trimestrul III 2010, evidențiază faptul că ponderea cheltuielilor bănești scade față de aceeași perioadă din anii anteriori, în contrapartidă crescând consumul din resurse proprii.

În trimestrul III 2010, în medie pe țară, din totalul cheltuielilor bănești pentru cumpărarea de alimente și băuturi alcoolice

In 2008, total household expenditures were on average 1915.19 lei per month per household, of which 1620.25 lei (84.6%) were spending money for buying food and paying for goods and services, and 294.94 lei - the equivalent consumption of agricultural products from own resources. The physical volume of consumption, estimated using consumption expenditures, adjusted for general consumer price index increased by 75% during 2002-2008 (with 584 lei in 2008 prices).

Expenditure on household production in 2009 represented 7.3% of total expenditure, of which 1.2% went to cash expenditure and 6.1% of the value of productive consumption from own resources (feed, seed, etc.) Used to household production.

Analysis of the structure of total expenditure in the third quarter of 2010, indicate that the share of cash costs decreased over the same period in previous years, in return for increasing their consumption of resources.

In the third quarter 2010, the country's average of total cash expenses for purchasing food and beverages (170.7

(170,7 lei lunar pe o persoană) cele destinate cumpărării de pâine și produse de franzelărie au scăzut față de perioadele similare ale anilor 2008 și 2009 (de la 16,1% în trimestrul III 2008 la 15,0% în trimestrul III 2010).[2]

4. Concluzii

Începând cu anul 1990, modificările produse în economie (privatizarea, liberalizarea prețurilor, scăderea producției, creșterea șomajului și a inflației) au condus la scăderea puterii de cumpărare a populației și la modificări între veniturile provenite din muncă și cele din fondurile sociale de consum, din agricultură și din celelalte ramuri, din resurse proprii (autoconsum) și cele bănești, dintre veniturile populației urbane și a celei rurale, dintre veniturile populației active și ale celei inactive, etc).

În perioada 1990-2008 veniturile disponibile ale populației creșteau mai rapid decât prețurile la bunuri de consum și servicii, ceea ce a dus, în consecință, la creșterea volumului de consum în valori nominale și reale.

Din 2008, odată cu adâncirea crizei economice s-a constatat o micșorare a ritmului de creștere a veniturilor populație.

Pe parcursul anului 2010 s-a păstrat o situație instabilă, care, în final, este caracterizată prin reducerea veniturilor și a cheltuielilor de consum ale populației.

5. Bibliografie

- [1] www.insse.ro
- [2] www.insse.ro/cms/files/.../Conf%20presa%20decembrie%202010.doc

lei per month per person) for the purchase of bread and loaf products decreased compared to similar periods of 2008 and 2009 (from 16.1% in the third quarter 2008 to 15.0% in the third quarter 2010).

4. Conclusion

Since 1990, the changes produced in the economy (privatization, price liberalization, declining production, rising unemployment and inflation) led to lower purchasing power of population and employment changes between the income from social funds and consumption in agriculture and other sectors, from its own resources (self) and the money, the income of the urban and rural population, the incomes of the working population and inactive, etc.).

Disposable income of the period 1990-2008 the population grew faster than prices of consumer goods and services, leading therefore to increased consumption in nominal and real values.

Since 2008, with the deepening economic crisis has been a decrease in population growth rate of revenues.

During 2010 to keep an unstable situation, which, ultimately, is characterized by reduction in income and household consumption expenditure. 5.

5. Bibliography

- [1] www.insse.ro
- [2] www.insse.ro/cms/files/.../Conf%20presa%20decembrie%202010.doc